

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (przewodniczący)

SSN Elżbieta Skowrońska-Bocian

SSA Dariusz Dończyk (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku Z. S.

przy uczestnictwie J. S.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 listopada 2008 r.,

zażalenia wnioskodawczynie na postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 23 maja 2008 r., sygn. akt I Cz (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 23 maja 2008 r. Sąd Okręgowy w K. odrzucił zażalenie Z. S. (następcy prawnego C. D.) na postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 grudnia 2007 r. w sprawie I Ns (...). Postanowieniem tym Sąd Rejonowy w B. na podstawie art. 130² § 3 k.p.c. odrzucił apelację wnioskodawczynie C. D. wniesioną przez profesjonalnego pełnomocnika, gdyż nie została należycie opłacona. Odpis tego postanowienia został w dniu 5 stycznia 2008 r. doręczony pełnomocnikowi wnioskodawczynie, który zaskarżył je zażaleniem z dnia 12 stycznia 2008 r. W zażaleniu tym zakwestionowano rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji w przedmiocie odrzucenia apelacji z uwagi na to, że wnioskodawczynie postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2007 r. została zwolniona z obowiązku poniesienia w $\frac{3}{4}$ kosztów postępowania. Wnioskodawczynie C. D. zmarła w dniu 4 stycznia 2008 r. Jako następca prawny zmarłej

wnioskodawczyni do toczącego się postępowania wstąpiła Z. S. Sąd Rejonowy w B. doręczył następcy prawnemu wnioskodawczyni C. D. - Z. S. odpis postanowienia z dnia 17 grudnia 2007 r. z pouczeniem o prawie złożenia zażalenia. Pismem z dnia 7 lutego 2008 r. Z. S. w całości poparła złożone przez pełnomocnika w dniu 12 stycznia 2008 r. zażalenie. Sąd pierwszej instancji pismo Z. S. z dnia 7 lutego 2008 r. zakwalifikował jako zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 grudnia 2007 r. i przedstawił do rozstrzygnięcia Sądowi Okręgowemu wraz z zażaleniem wniesionym przez pełnomocnika zmarłej wnioskodawczyni.

W ocenie Sądu Okręgowego śmierć strony uzasadnia zawieszenie przez sąd postępowania z urzędu (art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c.), czego zaniechał sąd pierwszej instancji. Stąd też pełnomocnik zmarłej wnioskodawczyni C. D. zobowiązany był do dalszego działania w jej imieniu (art. 96 k.p.c.). Z tego względu pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 grudnia 2007 r. Sąd Rejonowy nie zawiesił postępowania, ale kontynuując je z udziałem następcy prawnego zmarłej wnioskodawczyni C. D. - Z. S., doręczył jej odpis postanowienia z dnia 17 grudnia 2007 r. z błędnym pouczeniem o prawie wniesienia zażalenia. W odpowiedzi Z. S. pismem z dnia 7 lutego 2008 r. poparła złożone przez pełnomocnika zmarłej wnioskodawczyni C. D. zażalenie. Sąd Rejonowy potraktował zaś złożone przez nią pismo jako zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 grudnia 2007 r., wzywając Z. S. do uzupełnienia jego braków formalnych. W ocenie Sądu Okręgowego pismo Z. S. nie mogło zostać zakwalifikowane jako odrębne zażalenie, albowiem postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 grudnia 2007 r. zostało skutecznie zaskarżone zażaleniem wniesionym przez pełnomocnika wnioskodawczyni C. D., który działał w ramach udzielonego mu pełnomocnictwa. Błędne pouczenie Sądu Rejonowego oraz nieprawidłowa kwalifikacja pisma Z. S. z dnia 7 lutego 2008 r. nie może skutkować przyznaniem jej prawa do odrębnego zaskarżenia postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 grudnia 2007 r. Z. S. wstąpiła bowiem do postępowania w fazie, kiedy postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 grudnia 2007 r. zostało skutecznie zaskarżone. W tych okolicznościach przedmiotem rozpoznania przez Sąd Okręgowy było zażalenie złożone przez pełnomocnika wnioskodawczyni C. D. w dniu 12 stycznia 2008 r., a poparte przez jej następcę prawnego Z. S. pismem z dnia 7 lutego 2008 r. Zażalenie to podlegało odrzuceniu na podstawie art. 130² § 3 k.p.c. i art. 370 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. albowiem zostało wniesione przez profesjonalnego pełnomocnika i nie zostało należycie opłacone.

Zwolnienie od kosztów postępowania orzeczone postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2007 r. nie odnosiło się bowiem również do środków odwoławczych.

Od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 23 maja 2008 r. zażalenie wniosła wnioskodawczynie, która zaskarżyła je w całości zarzucając naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, a mianowicie: art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c., 379 pkt 1 i 5 k.p.c. w zw. z art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c., art. 180 § 1 pkt 1 k.p.c., art. 181 § 1 pkt 1 k.p.c., art. 361 k.p.c. w zw. z art. 325 k.p.c., art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz art. 379 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 357 § 2 k.p.c. W uzasadnieniu zażalenia podniesiono, że po śmierci wnioskodawczynie C. D. sądy: pierwszej i drugiej instancji, zaniechały wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania, czym naruszono przepis art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. Z chwilą śmierci wnioskodawczynie zgodnie z art. 96 k.p.c. wygasło pełnomocnictwo pełnomocnika, który reprezentował wnioskodawczynię. Dlatego sąd drugiej instancji błędnie nie rozpoznał osobistego zażalenia wniesionego przez wnioskodawczynię na postanowienie z dnia 17 grudnia 2007 r. uznając za wystarczające rozpoznanie zażalenia, które złożył w dniu 12 stycznia 2008 r., były pełnomocnik zmarłej w dniu 4 stycznia 2008 r. C. D. Zaniechanie nadania biegu temu zażaleniu uzasadnia zarzut naruszenia przepisu art. 379 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 357 § 2 k.p.c. Dopiero postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 23 maja 2008 r. wykreowało stronę w osobie Z. S., która wcześniej nie została wezwana do udziału w sprawie w trybie przewidzianym w art. 180 § 1 pkt 1 k.p.c. Błędnie także uznał Sąd Okręgowy, że apelacja wnioskodawczynie została nienależycie opłacona. W dacie złożenia apelacji obowiązywało postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia 25 kwietnia 2007 r. o zwolnieniu wnioskodawczynie C. D. z opłaty sądowej w $\frac{3}{4}$ częściach. Wobec tego sformułowanie sentencji tego orzeczenia wskazuje, że zwolnienie to, zgodnie z art. 101 ust. 1 u.k.s.c., obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych, a nie tylko opłaty sądowej od wniosku. Wnioskodawczynie wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia ewentualnie o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez jego uchylenie i nadanie biegu apelacji złożonej od postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 29 października 2007 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odpis zaskarżonego zażaleniem postanowienia został doręczony pełnomocnikowi zmarłej wnioskodawczynie C. D. – adw. R. L. w dniu 28 czerwca 2008 r. (zwrotne poświadczenie odbioru). Ponieważ w chwili doręczenia odpisu tego

postanowienia pełnomocnik ten nie posiadał umocowania do reprezentowania w sprawie Z. S., następczyni prawnej zmarłej wnioskodawczynie, doręczenie to nie było skuteczne wobec Z. S., która udzieliła pełnomocnictwa procesowego adw. R. L. dopiero w dniu 3 lipca 2008 r. Zarządzenie o doręczeniu wnioskodawczynie Z. S. odpisu zaskarżonego zażaleniem odpisu postanowienia Sądu Okręgowego w K. zostało wydane dopiero w dniu 7 lipca 2008 r. Powyższe uzasadniało przyjęcie, że wnioskodawczynie zachowała termin do wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w K. skoro zażalenie jej pełnomocnika z datą 4 lipca 2008 r. zostało wniesione do Sądu Okręgowego w dniu 8 lipca 2008 r.

Śmierć strony - osoby fizycznej w trakcie procesu bądź postępowania nieprocesowego stanowi przeszkodę do dalszego kontynuowania postępowania. Zachodzi bowiem jedna z tzw. bezwzględnych przesłanek procesowych – w postaci braku zdolności sądowej strony, sprzeciwiających się prowadzeniu postępowania sądowego. W przypadku, gdy przedmiotem sporu są prawa bądź obowiązki, które przechodzą na następców prawnych, postępowanie sądowe powinno zostać obligatoryjnie zawieszona na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. W takim wypadku zawieszenie postępowania, jak stanowi art. 174 § 2 k.p.c., ma skutek od chwili zdarzeń, które je spowodowało, tj. w przypadku śmierci strony, od chwili tego zdarzenia. Zawieszenie postępowania sądowego służy nie tylko wstrzymaniu dalszych czynności procesowych do czasu ustalenia i wezwania do udziału w sprawie następców prawnych zmarłej strony. Zawieszenie postępowania ma także na celu zapobieżenie negatywnym skutkom procesowym wynikającym chociażby z biegu terminów. Jak stanowi przepis art. 179 § 2 k.p.c. w przypadku zawieszenia postępowania m.in. z powodu śmierci strony, żadne terminy nie biegną i zaczynają biec dopiero od początku z chwilą podjęcia postępowania. Terminy sądowe należy w miarę potrzeby wyznaczyć na nowo. Z chwilą zawieszenia postępowania zostaje również ograniczony zakres czynności podejmowanych przez sąd. Zgodnie bowiem z art. 179 § 3 k.p.c., podczas zawieszenia postępowania, sąd nie podejmuje żadnych czynności z wyjątkiem tych, które mają na celu podjęcie postępowania albo zabezpieczenie powództwa lub dowodu. Czynności podejmowane przez strony, a nie dotyczące tych przedmiotów, wywołują skutki dopiero z chwilą podjęcia postępowania. Śmierć strony, a następnie zawieszenie postępowania w sprawie ma istotne skutki dla bytu pełnomocnictwa procesowego udzielonego przez zmarłą stronę. Według art. 96 k.p.c. w razie śmierci strony pełnomocnictwo wygasa. Jednakże pełnomocnik procesowy działa aż do czasu zawieszenia postępowania. W

doktrynie sporny jest status pełnomocnika występującego w imieniu strony po jej śmierci. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono stanowisko, że zakres umocowania takiego pełnomocnika jest ograniczony jedynie do tych czynności, które zmierzają do zawieszenia postępowania w sprawie (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 1955 r. II CO 81/54, OSNCK 1957, nr 1, poz. 8, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 1975 r. II CZ 114/75, OSNC z 1976 r., nr 7-8, poz. 165, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2001 r. II UKN 657/00, OSNP z 2003 r., nr 18, poz. 448, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2006 r. I PK 143/05, OSNP z 2006 r., nr 23-24, poz. 359). W uzasadnieniu ostatniego z powołanych orzeczeń Sąd Najwyższy przyjął, że zasadniczym celem dalszego działania pełnomocnika procesowego po śmierci mocodawcy jest zawieszenie postępowania, co oznacza, że pełnomocnictwo procesowe wygasa wprawdzie z chwilą śmierci mocodawcy, ale z mocy szczególnego upoważnienia ustawowego zawartego w art. 96 k.p.c. skuteczne są czynności pełnomocnika podejmowane od chwili śmierci mocodawcy aż do czasu zawieszenia postępowania. To ustawowe umocowanie do dalszego działania pełnomocnika procesowego po śmierci mocodawcy nie ogranicza zakresu przedmiotowego dalszej reprezentacji procesowej, która jednak może obejmować czynności procesowe zmierzające jedynie do zawieszenia postępowania. Pełnomocnik procesowy działa z woli ustawodawcy jako osoba wykonująca zawód zaufania publicznego, która podejmuje działania w interesie nieujawnionych następców prawnych zmarłego mocodawcy, chociaż nie ma prawnego statusu ich pełnomocnika procesowego. Uwzględniając więc, że w razie śmierci strony zgodnie z art. 174 § 2 k.p.c., zawieszenie postępowania ma skutek od chwili tego zdarzenia oznacza to, że po śmierci mocodawcy pełnomocnik nie może podjąć innych czynności procesowych z wyjątkiem tych, które zmierzają do zawieszenia postępowania. Również w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie II UKN 657/00, Sąd Najwyższy przyjął, że na podstawie art. 96 k.p.c. śmierć strony powoduje wygaśnięcie pełnomocnictwa, a wszystkie działania podjęte przez pełnomocnika po śmierci mandata są bezprawne, z wyjątkiem czynności zmierzających do zawieszenia postępowania.

Niezawieszenie postępowania i jego kontynuowanie po utracie zdolności sądowej przez stronę, bez wstąpienia w jej miejsce następców prawnych, powoduje nieważność postępowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 1998 r. II CKU 19/98, Prok. i Pr. z 1998 r., nr 11-12, poz. 45). Sąd Rejonowy, a następnie Sąd Okręgowy, nie wydały postanowienia o zawieszeniu postępowania w sprawie, czym niewątpliwie sądy obu

instancji naruszyły przepis art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c., co wywołałoby skutki procesowe określone w art. 179 § 2 k.p.c. i umożliwiało wezwanie do udziału w sprawie – w trybie przewidzianym w art. 180 § 1 pkt 1 k.p.c. - Z. S. jako następczyni prawnej zmarłej wnioskodawczynie. Możliwe jest kontynuowanie postępowania sądowego po śmierci strony, gdy znani są sądowi spadkobiercy tej strony i gdy zostaną oni wezwani do udziału w sprawie (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 1.10.1949 r. C 1283/49, PiP z 1950 r., nr 2, str.109). Sądy obu instancji nie wydały żadnego postanowienia o wezwaniu do udziału w sprawie Z. S. Mimo tego Sąd Rejonowy doręczając Z. S. odpis swego postanowienia z dnia 17 grudnia 2007 r. i pouczając o trybie zaskarżenia postanowienia z dnia 17 grudnia 2007 r. faktycznie kontynuował postępowanie z udziałem następczyni prawnej zmarłej wnioskodawczynie. Również Sąd Okręgowy wymienił Z. S. w zaskarżonym postanowieniu jako stronę – następczynią prawną zmarłej wnioskodawczynie C. D. Doręczanie Z. S. odpisu orzeczeń wydanych w sprawie, jak również przyjęcie pism sądowych składanych przez nią w trakcie postępowania, świadczy o tym, że Z. S. brała udział jako strona w postępowaniu sądowym (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 1997 r., I CZ 82/97, OSNC z 1997 r., nr 12, poz. 209). Tym samym nie naruszył Sąd Okręgowy przepisu art. 361 k.p.c. w związku z art. 325 k.p.c. wymieniając w sentencji zaskarżonego postanowienia Z. S. jako stronę postępowania. Mimo więc uchybienia także przez Sąd Okręgowy wskazanym wyżej przepisom: art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. oraz art. 180 § 1 pkt 1 k.p.c. uchybienia te nie ograniczyły możliwości obrony praw wnioskodawczynie i nie miały istotnego znaczenia dla treści zaskarżonego postanowienia. Za nieuzasadniony należy uznać także zarzut naruszenia art. 181 § 1 pkt 1 k.p.c., który ma zastosowanie, gdy postępowanie w sprawie zostało zawieszona i to na wniosek spadkobiercy, co w sprawie nie miało miejsca.

Śmierć wnioskodawczynie nastąpiła w dniu 4 stycznia 2008 r., po wydaniu przez Sąd Rejonowy w B. w dniu 17 grudnia 2007 r., postanowienia o odrzuceniu apelacji wnioskodawczynie. Odpis tego postanowienia został doręczony pełnomocnikowi zmarłej wnioskodawczynie Czesławy w dniu 5 stycznia 2008 r. (zwrotne poświadczenie odbioru), a więc już po śmierci wnioskodawczynie. Ponieważ zgodnie z art. 96 k.p.c. pełnomocnictwo procesowe udzielone przez zmarłą wnioskodawczynią wygasło, a pełnomocnik nie stawał się pełnomocnikiem następców prawnych zmarłej strony za nieskuteczne – wobec Z. S. jako następczyni prawnej zmarłej wnioskodawczynie - należało uznać doręczenie pełnomocnikowi zmarłej wnioskodawczynie odpisu

postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 grudnia 2007 r. Skuteczności doręczenia odpisu tego postanowienia nie można wywodzić z uprawnienia pełnomocnika do działania w sprawie do chwili zawieszenia postępowania skoro uprawnienie do działania pełnomocnika zmarłej strony jest ograniczone wyłącznie do czynności zmierzających do zawieszenia postępowania w sprawie. Błędnie także przyjął Sąd Okręgowy, że ustanowiony w sprawie przez zmarłą wnioskodawczynię C. D. pełnomocnik procesowy nadal – po śmierci wnioskodawczynie - był uprawniony do zaskarżenia zażaleniem postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 grudnia 2007 r. o odrzuceniu apelacji, mimo że ta czynność procesowa pełnomocnika wykraczała poza zakres czynności procesowych zmierzających do zawieszenia postępowania w sprawie. Konsekwencją takiego stanowiska było uznanie przez Sąd Okręgowy, że Z. S. jako następczyni prawna zmarłej wnioskodawczynie C. D., nie miała prawa wniesienia odrębnego zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 grudnia 2007 r. o odrzuceniu apelacji wnioskodawczynie. Opierając się na takim stanowisku Sąd Okręgowy mimo przedstawienia przez Sąd Rejonowy dwóch zażaleń: wniesionego przez pełnomocnika zmarłej wnioskodawczynie oraz osobiście przez jej następczynię prawną Z. S., rozpoznał formalnie (odrzucając je) jedno zażalenie wniesione przez pełnomocnika zmarłej wnioskodawczynie, pomijając rozpoznanie zażalenia wniesione osobiście przez następczynię prawną zmarłej wnioskodawczynie – Z. S. (traktując pismo procesowe wnioskodawczynie Z. S. z dnia 7 lutego 2008 r. jedynie jako pismo popierające zażalenie wniesione przez pełnomocnika zmarłej wnioskodawczynie). Ponadto takie stanowisko Sądu Okręgowego znalazło odzwierciedlenie jedynie w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, z którym nie była zgodna treść sentencji zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego, w której wymieniono tylko jedno zażalenie wniesione przez „powódkę” zamiast, jak powinno być poprawnie, wnioskodawczynię. Zważywszy na to, że w rubrum postanowienia określono, że wnioskodawczynią jest Z. S. (następca prawny C. D.) uzasadniony jest wniosek, że treść tenoru postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 23 maja 2008 r. o odrzuceniu zażalenia dotyczy zażalenia wniesionego przez wnioskodawczynię Z. S., a nie przez pełnomocnika zmarłej wnioskodawczynie C. D., jak argumentował Sąd Okręgowy w uzasadnieniu tego postanowienia.

W świetle powyższego za uzasadniony należy uznać zarzut naruszenia art. 96 k.p.c. w związku z przyjęciem, że pełnomocnik zmarłej wnioskodawczynie C. D. był uprawniony do zaskarżenia postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 grudnia

2007 r. o odrzuceniu apelacji ze skutkiem prawnym - wobec następcy prawnej zmarłej wnioskodawczynie – w postaci wyłączenia jej prawa do wniesienia zażalenia na powołane wyżej postanowienie Sądu Rejonowego w B. Pełnomocnik zmarłej wnioskodawczynie, mimo nie wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania w sprawie, nie stał się bowiem pełnomocnikiem procesowym Z. S. jako następczyni prawnej zmarłej wnioskodawczynie C. D., a podjęta przez niego czynność procesowa w postaci wniesienia zażalenia - w chwili braku wiedzy pełnomocnika o śmierci wnioskodawczynie - wykraczała poza zakres czynności zmierzającej do zawieszenia postępowania. Wbrew też stanowisku przyjętemu w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, pełnomocnik nie reprezentował już zmarłej wnioskodawczynie, która z chwilą śmierci utraciła zdolność sądową, a ponadto zgodnie z art. 96 k.p.c., pełnomocnictwo procesowe udzielone przez zmarłą wnioskodawczynię wygasło. W tej specyficznej sytuacji procesowej – będącej następstwem śmierci wnioskodawczynie C. D. - Sąd Okręgowy powinien był odrębnie rozważyć kwestię dopuszczalności zażeń wniesionych przez byłego pełnomocnika zmarłej wnioskodawczynie oraz osobiście przez Z. S. Odrzucenie przez Sąd Okręgowy zażalenia wniesionego osobiście przez wnioskodawczynię Z. S. od postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 grudnia 2007 r. z powołaniem się na to, że wcześniejsze zażalenie wniesione przez pełnomocnika zmarłej wnioskodawczynie C. D., nie zostało należycie opłacone, uzasadnia zarzut naruszenia art. 379 pkt 5 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

Sąd Okręgowy nie rozpoznawał merytorycznie zażalenia pełnomocnika zmarłej wnioskodawczynie wniesionego od postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 grudnia 2007 r. o odrzuceniu apelacji, lecz odrzucił je na podstawie art. 130² § 3 k.p.c. z powodu nieuiszczenia opłaty sądowej. Przedmiotem kontroli jest więc jedynie zasadność rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego o odrzuceniu zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 grudnia 2007 r. o odrzuceniu apelacji wnioskodawczynie, a nie zasadność rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w B. zawartego w tym postanowieniu. Dlatego bezprzedmiotowy dla rozpoznania zażalenia jest podniesiony w nim zarzut naruszenia art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w następstwie błędnego – zdaniem skarżącego - stanowiska Sądu Rejonowego co do nieprawidłowości uiszczonej przez pełnomocnika zmarłej wnioskodawczynie opłaty (w wysokości $\frac{1}{4}$) od apelacji, co

skutkowało wydaniem przez Sąd Rejonowy postanowienia z dnia 17 grudnia 2007 r. o odrzuceniu apelacji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.